

Beslutspromemoria – ändrade föreskrifter om resolution

Sammanfattning

Riksgäldskontoret (Riksgälden) beslutar om ändringar i föreskrifterna (RGKFS 2015:2) om resolution. Ändringarna innebär att det införs nya bestämmelser om riskjustering av resolutionsavgifter. Bestämmelserna berör vissa EES-filialer och värdepappersbolag.

I sak innebär ändringarna att den riskjusterade resolutionsavgift som ska betalas av vissa EES-filialer och värdepappersbolag ska bestå av en schablonavgift i likhet med den som ska betalas av små institut enligt förordningen om resolutionsavgifter.¹

Genom föreskrifterna genomförs delar av krishanteringsdirektivet. Föreskrifterna är nödvändiga för att direktivet ska anses genomfört i svensk rätt.

Föreskrifterna träder i kraft den 1 februari 2016, dvs. samtidigt som lagen (2015:1016) om resolution och föreskrifterna om resolution träder i kraft.

---

¹ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/63 av den 21 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU avseende förhandsbidrag till finansieringsarrangemang för resolution.

Innehållsförteckning

1	Utgångspunkter	1
1.1	Bakgrund.....	1
1.2	Målet med föreskrifterna	1
1.3	Regleringsalternativ	2
1.4	Rättsliga förutsättningar	2
1.5	Ikraftträdande.....	2
1.6	Ärendets beredning	2
2	Motivering och överväganden.....	2
2.1	Riskjustering av resolutionsavgift	2
2.1.1	Allmänt	2
2.1.2	Riskjustering av resolutionsavgift för vissa EES-filialer och värdepappersbolag	4
3	Förslagets konsekvenser	8
3.1	Allmänt.....	8
3.2	Konsekvenserna för företagen.....	8

1 Utgångspunkter

1.1 Bakgrund

Krishanteringsdirektivet utgör ett ramverk för resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag, samt vissa företag som ingår i samma koncern som sådana företag.² Med resolution avses ett särskilt förfarande för avveckling eller rekonstruktion av ett fallerande företag som kan användas som ett alternativ till att försätta företaget i konkurs, om en konkurs skulle medföra alltför stora samhällsekonomiska kostnader. Förfarandet bygger på att hela eller delar av verksamheten ska kunna fortsätta att bedrivas om det krävs för att bevara den finansiella stabiliteten.

Krishanteringsdirektivet syftar dels till att ge möjlighet att rekonstruera eller avveckla fallerande företag, dels till att undvika att enskilda företag hamnar i problem som kan framtvinga en resolution.³

Den 17 december 2015 biföll riksdagen regeringens lagförslag i propositionen Genomförande av krishanteringsdirektivet (prop. 2015/16:5). Enligt propositionen genomförs krishanteringsdirektivet huvudsakligen genom lagen om resolution, förordningen (2015:1034) om resolution och myndighetsföreskrifter. Den nya regleringen träder i kraft den 1 februari 2016.

Den 18 december 2015 beslutade Riksgälden om föreskrifter om resolution.⁴ Att de nu aktuella föreskrifterna inte beslutades vid samma tillfälle beror på att de grundar sig på ett bemyndigande som föreslogs av regeringen först i propositionen. Föreskrifterna om resolution togs fram och remitterades före den tidpunkten.

1.2 Målet med föreskrifterna

De nu aktuella föreskrifterna utgör en del av genomförandet av krishanteringsdirektivet. Målet med föreskrifterna sammanfaller således med målet för den nya lagstiftningen om resolution. Riksgälden avser att uppnå målet med föreskrifterna genom att genomföra aktuella delar av direktivet.

---

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

³ För en närmare beskrivning av regelverket om resolution hänvisas till Riksgäldens beslutspromemoria av den 18 december 2015 (Beslutspromemoria – föreskrifter om resolution [Dnr RG 2015/711]).

⁴ Riksgäldskontorets föreskrifter (RGKFS 2015:2) om resolution.

1.3 Regleringsalternativ

Bindande föreskrifter är nödvändiga för att direktivet ska anses genomfört i svensk rätt. Av den anledningen saknas alternativa sätt för Riksgälden att hantera den aktuella delen av direktivet.

1.4 Rättsliga förutsättningar

Riksgäldens bemyndigande att meddela föreskrifter återfinns i 22 § förordningen om resolution.

1.5 Ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft den 1 februari 2016, dvs. samtidigt som lagen om resolution och föreskrifterna om resolution träder i kraft.

1.6 Ärendets beredning

Den 10 december remitterade Riksgälden ett förslag till föreskrifter om ändring i föreskrifterna om resolution. Totalt 6 organisationer och myndigheter har yttrat sig över remissen.

2 Motivering och överväganden

I det följande redogörs för Riksgäldens motivering och ställningstaganden i fråga om de nu aktuella föreskrifterna.

2.1 Riskjustering av resolutionsavgift

2.1.1 Allmänt

Krishanteringsdirektivets bestämmelser om finansieringsarrangemang

Av artikel 100.1 i krishanteringsdirektivet framgår att medlemsstaterna ska inrätta ett eller flera finansieringsarrangemang för att säkerställa att resolutionsmyndigheten på ett effektivt sätt kan tillämpa resolutionsverktygen och utöva resolutionsbefogenheterna.

Finansieringsarrangemanget ska uppnå en viss målnivå (artikel 102) och ska finansieras genom bidrag av de institut och EES-filialer⁵ som beviljats tillstånd att bedriva verksamhet i en medlemsstat (artikel 103.1).

Med EES-filial avses en filial till ett tredjelandsinstitut som är etablerad i ett land inom EES. Ett tredjelandsinstitut är ett företag som har sitt huvudkontor i ett land utanför EES och som skulle vara ett institut om det var hemmahörande inom EES.

---

⁵ I direktivet benämnt unionsfilialer.

Att samtliga institut, dvs. kreditinstitut och värdepappersföretag, oavsett storlek ska bidra till finansieringsarrangemanget bygger på ett resonemang som innebär att det inte helt går att utesluta att även mindre företag i särskilda situationer kan komma att betraktas som systemviktiga. Av den anledningen har det inte ansetts lämpligt att helt befria vissa företag från att bidra till finansieringsarrangemanget. Vidare syftar de åtgärder som kan finansieras med medel ur finansieringsarrangemanget till att upprätthålla stabiliteten i det finansiella systemet som helhet.⁶ De åtgärderna kommer således att gagna även de företag som inte är direkt föremål för åtgärder, vilket utgör ytterligare en anledning till att avgifterna inte enbart bör begränsas till vissa företag. Detta är också skälet till att även EES-filialer omfattas av skyldigheten att bidra till finansieringsarrangemanget.

I artikel 103.2 i krishanteringsdirektivet anges att bidragen ska justeras i förhållande till företagens riskprofil, i enlighet med de kriterier som framgår av artikel 103.7. Bl.a. ska hänsyn tas till de enskilda företagens förväntade belastning på finansieringsarrangemanget. Kommissionen har i den sistnämnda artikeln getts befogenhet att anta delegerade akter om metoden för justering av bidragen i förhållande till företagens riskprofil. Med stöd av den artikeln har kommissionen antagit förordningen om resolutionsavgifter.

Förordningen om resolutionsavgifter gäller dock inte för samtliga företag som är skyldiga att bidra till finansieringsarrangemanget. EES-filialer och värdepappersföretag som omfattas av definitionen i artikel 96.1 a eller b i tillsynsförordningen⁷ eller som bedriver verksamhet nr 8 i avsnitt A i bilaga I till 2004 års MiFID,⁸ men som inte bedriver verksamheterna nr 3 eller 6 i samma avsnitt i den bilagan undantas nämligen från förordningens tillämpningsområde. Anledningen till detta är att de riskjusteringsmått som gäller enligt förordningen bygger på EU-reglering som inte gäller för EES-filialer och värdepappersföretag som tillhör nyss nämnda kategori (se skälen 2 och 3 i förordningen). För att uppfylla kravet på riskjustering av bidragen i artikel 103.2 i direktivet är medlemsstaterna därför skyldiga att anta egna regler för riskjustering av bidrag som ska betalas av EES-filialer och sådana värdepappersföretag.

---

⁶ I artikel 101.1 anges vilka åtgärder som får finansieras med medel ur finansieringsarrangemanget. Artikelns införlivas i svensk rätt genom 27 kap. 1 § lagen om resolution.

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG.

Bestämmelserna om resolutionsavgift i lagen om resolution

Direktivets artiklar om finansieringsarrangemang för resolution genomförs i svensk rätt genom bestämmelserna i 27 kap. lagen om resolution. Av 27 kap. 12 § och 13 § första stycket den lagen framgår att samtliga institut, dvs. kreditinstitut och värdepappersbolag, samt EES-filialer med tillstånd att bedriva verksamhet i Sverige, ska betala avgifter till resolutionsreserven, så kallad resolutionsavgift.

Av 27 kap. 13 § andra stycket lagen om resolution framgår att resolutionsavgiften ska fastställas i enlighet med förordningen om resolutionsavgifter. Den bestämmelsen innebär att EES-filialer och sådana värdepappersbolag som inte omfattas av förordningens tillämpningsområde ändå ska tillämpa den, med undantag för de artiklar som anges i 27 kap. 13 § tredje stycket samma lag. De artiklarna innehåller bestämmelser om metoden för riskjustering av resolutionsavgift för företag vars totala skulder, med avdrag för kapitalbas och garanterade insättningar, minst uppgår till 300 000 000 euro eller vars totala tillgångar minst uppgår till 1 000 000 000 euro, dvs. sådana företag som inte är att betrakta som små institut enligt artikel 10 i förordningen om resolutionsavgifter.

För sådana avgiftsskyldiga gäller i stället enligt 27 kap. 13 § tredje stycket lagen om resolution att riskjustering av resolutionsavgiften ska ske i enlighet med de kriterier som anges i artikel 103.7 i krishanteringsdirektivet och föreskrifter som har meddelats av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. De nu aktuella föreskrifterna utgör ett led i denna reglering.

2.1.2 Riskjustering av resolutionsavgift för vissa EES-filialer och värdepappersbolag

Riksgäldens ställningstagande: En EES-filial eller ett värdepappersbolag som omfattas av definitionen i artikel 96.1 a eller b i tillsynsförordningen eller som bedriver verksamhet nr 8 i avsnitt A i bilaga I till 2004 års MiFID, men som inte bedriver verksamheterna nr 3 eller 6 i samma avsnitt i den bilagan, vars totala skulder minst uppgår till 300 000 000 euro eller vars totala tillgångar minst uppgår till 1 000 000 000 euro, ska betala 55 000 euro i årlig resolutionsavgift. Vid beräkningen av skulderna ska det göras avdrag för kapitalbas och garanterade insättningar.

Remisspromemorian: Förslaget hade i huvudsak samma innehåll.

Remissinstanserna: Har inget att invända mot förslaget.

Riksgäldens skäl: Resolutionsreserven får endast användas för vissa särskilt angivna ändamål (27 kap. 1 och 2 §§ lagen om resolution). Det rör sig om vissa finansiella stödåtgärder gentemot ett företag i resolution eller

ett bolag som – efter att Riksgälden i sin roll som resolutionsmyndighet använt något av överföringsverktygen – övertar hela eller delar av företagets verksamhet. Det är med andra ord endast om ett företag har försatts i resolution som det kan bli aktuellt att använda medel i resolutionsreserven.

För att ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag ska kunna försättas i resolution krävs – förutom att Finansinspektionen har fastställt att institutet fallerar eller att det är sannolikt att institutet kommer att falla samt att det inte finns alternativa åtgärder som inom rimlig tid skulle avhjälpa eller förhindra fallissemang – att resolution är nödvändigt med hänsyn till det allmännas intresse (8 kap. 5 § första stycket lagen om resolution).

Resolution ska anses vara i det allmännas intresse om 1.) åtgärden är nödvändig för att uppnå ett eller flera av resolutionsändamålen, 2.) åtgärden står i proportion till ändamålen, och 3.) en avveckling av institutet genom konkurs eller likvidation inte skulle uppnå ändamålen i lika hög grad (8 kap. 5 § andra stycket). Resolutionsändamålen är att säkerställa att kritiska verksamheter upprätthålls, att undvika betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten, att skydda offentliga medel, att skydda insättare enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti och investerare enligt lagen (1999:158) om investerarskydd, samt att skydda kundmedel och kundtillgångar (1 kap. 6 § lagen om resolution).

I proportionalitetsbedömningen enligt 8 kap. 5 § lagen om resolution ligger att väga den förmodade påverkan som ett fallissemang av institutet i fråga kan få, med tanke på dess verksamhet, storlek och koppling till andra institut eller det finansiella systemet i stort, mot de ändamål som är identifierade som relevanta i sammanhanget.⁹ Det är också viktigt att beakta institutets finansiella situation i det enskilda fallet för att kunna bedöma vilka samhällsekonomiska risker och konsekvenser en konkurs eller likvidation kan leda till.

Regeringen framhåller i förarbetena till lagen om resolution att det mest sannolika är att resolutionsändamålen att upprätthålla kritiska funktioner och att undvika negativa effekter på den finansiella stabiliteten kommer att motivera att resolution inleds.¹⁰ Övriga resolutionsändamål tjänar enligt regeringen inte samhällsnyttan i samma utsträckning och torde därför, var för sig, i praktiken inte vara tillräckliga för att motivera att resolution inleds.

---

⁹ Prop. 2015/16:5 s. 359.

¹⁰ *Ibid.*

EES-filialernas och de aktuella värdepappersbolagens förväntade belastning på resolutionsreserven

En EES-filial med tillstånd att bedriva verksamhet i Sverige står under svensk tillsyn. Riksgälden har dock inte möjlighet att försätta tredjelandsinstitutet i resolution. En EES-filial som bedriver verksamhet i Sverige kommer således aldrig att belasta resolutionsreserven.

De värdepappersbolag som avses i 27 kap. 13 § tredje stycket lagen om resolution är företag

1. som bedriver handel för egen räkning endast i syfte att a) utföra en order för en kunds räkning, eller b) få tillträde till ett system för clearing och avveckling eller en erkänd börs när de uppträder som agent eller utför en kundorder,
2. som inte innehar klienters pengar eller värdepapper, som enbart handlar för egen räkning, som inte har några externa kunder och för vilkas transaktioner ansvaret för genomförandet och avräkningen ligger hos ett clearinginstitut och garanteras av samma clearinginstitut, eller
3. som driver MTF-plattformar men som inte a) bedriver handel för egen räkning, b) bedriver garantiverksamhet avseende finansiella instrument eller c) placerar finansiella instrument med ett fast åtagande.

Med hänsyn till den verksamhet som bedrivs av dessa företag är det inte sannolikt att ett sådant företags fallissemang skulle orsaka betydande negativa effekter på den finansiella stabiliteten eller medföra att kritiska funktioner inte kan upprätthållas. Ett sådant företag kommer därför sannolikt inte att försättas i resolution om det fallerar. Som en konsekvens av detta kommer det inte heller att belasta resolutionsreserven.

Riskjustering av resolutionsavgift för de nu aktuella EES-filialerna och värdepappersbolagen

Även om EES-filialerna och de nu aktuella värdepappersbolagen inte kommer att belasta resolutionsreserven ska de av de skäl som anges i avsnitt 2.1.1 ändå betala resolutionsavgift. Avgiften ska riskjusteras enligt 27 kap. 13 § tredje stycket lagen om resolution och de nu aktuella föreskrifterna.

För de EES-filialer och nu aktuella värdepappersbolag vars totala skulder – med avdrag för kapitalbas och garanterade insättningar – understiger 300 000 000 euro och vars totala tillgångar understiger 1 000 000 000 euro, gäller enligt 27 kap. 13 § andra stycket lagen om resolution att resolutionsavgiften ska riskjusteras i enlighet med vad som anges i artikel 10 i förordningen om resolutionsavgifter. Dessa företag – som är att

betrakta som små enligt förordningen – ska betala en schablonavgift. Avgiften varierar beroende på företagets storlek. Avgiften uppgår till som lägst 1 000 euro och som högst 50 000 euro.

De nu aktuella föreskrifterna gäller för de EES-filialer och värdepappersbolag av tidigare angivet slag som inte omfattas av artikel 10 i förordningen om resolutionsavgifter, dvs. de företag vars totala skulder – med avdrag för kapitalbas och garanterade insättningar – minst uppgår till 300 000 000 euro eller vars totala tillgångar minst uppgår till 1 000 000 000 euro. Med hänsyn till att EES-filialerna och de aktuella värdepappersbolagen sannolikt inte kommer att belasta resolutionsreserven bedömer Riksgälden för närvarande att det är lämpligt med en schablonavgift i likhet med den som följer av artikel 10 i förordningen om resolutionsavgifter även för de EES-filialer och värdepappersbolag som omfattas av de nu aktuella föreskrifterna.

Förordningen om resolutionsavgifter har som framgår av avsnitt 2.1.1 tagits fram med stöd av artikel 103.7 i direktivet. Artikel 103.7 ger kommissionen rätt att anta delegerade akter om metoden för justering av bidragen till finansieringsarrangemangen i förhållande till institutens riskprofil. I förordningen motiveras schablonavgiften för små institut med att det är mindre sannolikt att dessa företag blir föremål för resolution och att det minskar sannolikheten för att de behöver utnyttja medel från finansieringsarrangemangen för resolution (skäl 16). Riksgälden bedömer att ett motsvarande resonemang kan föras beträffande de EES-filialer och värdepappersbolag som omfattas av de nu aktuella föreskrifterna. Mot den bakgrunden får bestämmelserna om schablonavgift anses uppfylla kraven på riskjustering.

Som framgår ovan anges i lagen om resolution att riskjustering av resolutionsavgift för de företag som omfattas av de nu aktuella föreskrifterna ska ske i enlighet med de kriterier som anges i artikel 103.7 i krishanteringsdirektivet (27 kap. 13 § tredje stycket). Riksgälden har vid framtagandet av föreskrifterna beaktat tre av dessa kriterier, nämligen sannolikheten för resolution (103.7 d), komplexiteten i företagets struktur och möjligheten att försätta företaget i resolution (103.7 f) samt företagets betydelse för stabiliteten i det finansiella systemet eller ekonomin (103.7 g). En tillämpning av dessa kriterier på de nu aktuella företagen bör leda till en endast marginell riskjustering. Detta bör också återspeglas i avgiftsmodellen.

Artikel 103.7 innehåller ytterligare fem kriterier: företagets riskexponering (103.7 a), stabiliteten och variationen i företagets finansieringskällor samt obelastade och högljuckade tillgångar (103.7 b), företagets finansiella situation (103.7 c), omfattningen av tidigare extraordinärt offentligt finansiellt stöd (103.7 e) samt att företaget ingår i ett institutionellt

skyddssystem (103.7 h). Eftersom Riksgälden bedömer att de nu aktuella företagen sannolikt inte kommer att bli föremål för resolution blir dessa kriterier inte relevanta.

Med hänsyn till storleken på den avgift som ska betalas av de företag som omfattas av artikel 10 i förordningen och som alltså understiger gränsvärdena, framstår en avgift om 55 000 euro för närvarande som väl avvägd för de företag som ska tillämpa de nu aktuella föreskrifterna, dvs. de EES-filialer och värdepappersbolag av angivet slag vars totala skulder – med avdrag för kapitalbas och garanterade insättningar – minst uppgår till 300 000 000 euro eller vars totala tillgångar minst uppgår till 1 000 000 000 euro.

3 Förslagets konsekvenser

I det följande redogörs för de konsekvenser som Riksgälden bedömer att de aktuella föreskrifterna får.

3.1 Allmänt

Riksgälden bedömer att föreskrifterna inte har några direkta konsekvenser för samhället, för konsumenterna eller för Riksgälden. Det är snarare avgiftsskyldigheten i sig som får konsekvenser för olika aktörer. Den skyldigheten följer av lagen om resolution. När det gäller de konsekvenserna hänvisas därför till de konsekvensanalyser som presenteras i propositionen och i Finanskriskommitténs betänkande samt den konsekvensanalys som kommissionen gjorde redan i samband med att det ursprungliga direktivförslaget lades fram.¹¹

3.2 Konsekvenserna för företagen

Föreskrifterna berör EES-filialer med tillstånd att bedriva verksamhet i Sverige och värdepappersbolag som omfattas av definitionen i artikel 96.1 a eller b i tillsynsförordningen eller som bedriver verksamhet nr 8 i avsnitt A i bilaga I till 2004 års MiFID, men som inte bedriver verksamheterna nr 3 eller 6 i samma avsnitt i den bilagan vars totala skulder – med avdrag för kapitalbas och garanterade insättningar – minst uppgår till 300 000 000 euro eller vars totala tillgångar minst uppgår till 1 000 000 000 euro.

Av Finansinspektionens företagsregister framgår att det i nuläget inte finns några EES-filialer med tillstånd att bedriva verksamhet i Sverige. Enligt uppgifter från Finansinspektionen finns det inte heller några värdepappersbolag av nyss nämnda slag som har skulder respektive

---

¹¹ Se Resolution – En ny metod för att hantera banker i kris (SOU 2014:52) respektive Commission Staff Working Document Impact Assessment, Brussels, 6.6.2012 SWD [2012] 166 final.

tillgångar som minst uppgår till de angivna gränsvärdena. Det innebär sammanfattningsvis att det i nuläget inte finns några företag som träffas av föreskrifterna.

För att Riksgälden ska kunna beräkna resolutionsavgifterna måste företagen lämna vissa uppgifter till myndigheten. Enligt 27 kap. 13 § andra och tredje styckena lagen om resolution begränsas uppgiftsskyldigheten för de nu aktuella företagen till det som anges i artikel 14.1 i förordningen om resolution. Riksgälden har valt att utforma föreskrifterna på ett sätt som innebär att företagen inte åläggs någon ytterligare uppgiftsskyldighet än den som följer av förordningen. Föreskrifterna innebär därför inte någon ökad administrativ börda för de berörda företagen.

Enligt föreskrifterna ska de nu aktuella företagen betala en schablonavgift på samma sätt som de företag som understiger gränsvärdena enligt förordningen om resolutionsavgifter. Övriga företag som omfattas av förordningen kan – beroende på företagets riskprofil – få betala såväl en lägre avgift som en högre avgift än den som ska betalas av de nu aktuella företagen. Resolutionsavgiften för de företag som omfattas av förordningen och resolutionsavgiften för de företag som ska tillämpa de nu aktuella föreskrifterna kommer således att skilja sig åt eftersom beräkningsmodellerna är olika.

En avgift på 55 000 euro för de nu berörda företagen kan inte antas medföra annat än helt marginella kostnader sett i relation till företagens samlade verksamhet.